

ORF. SZÉCHÉNYI
KÖNYVTÁR

17#B 1836

HÍRADÓ

könyvtári

A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR DOLGOZÓINAK TÁJÉKOZTATÓJA

XXXIII. ÉVFOLYAM

11. SZÁM

1989. NOVEMBER

Szerkesztőbizottság

Tverdota Miklósné *elnök*
Katsányi Sándor *felelős szerkesztő*
Aknay Tibor, Bardócz Antalné
Csoma Mihályné, Havas Katalin
Márffy István, Varró Istvánné
Weisz Sándorné

Felelős kiadó: Kiss Jenő főigazgató

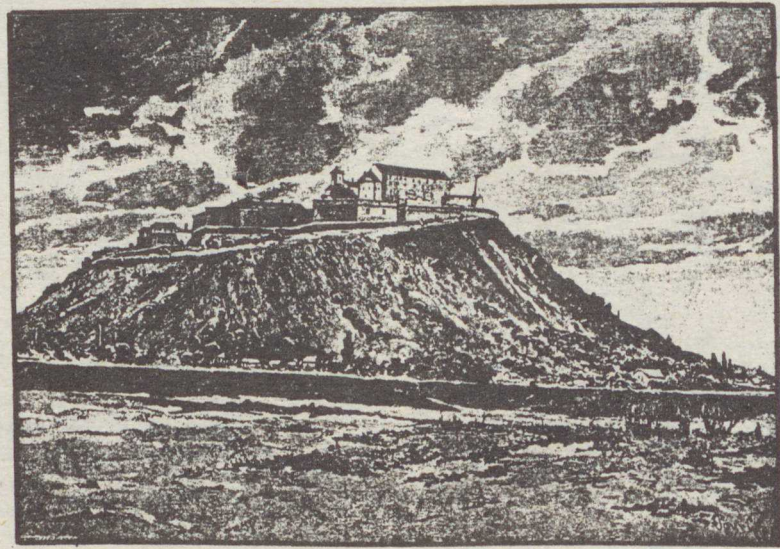

Megjelenik havonta

Ára: 2.50 Ft
Előfizetési díj egy évre: 30.- Ft
Készült a FSZEK sokszorosítójában
Táskaszám
89/321
Eng. szám: 111/JHB/30/1981
ISSN 0139-1917

„MI KÖZÉP-EURÓPAHOZ IGAZÍTJUK AZ IDŐT”

Subjektív vallomás Kárpátaljáról

Munkács vára a csallagéncs felől.

Amikor elmondtam egy barátomnak, hogy szeptember utolsó hetének végét Kárpátalján fogom tölteni, figyelmeztetett; "Vigyázz az órákra!" Nem egészen értettem, de hiszen azt sem értettem: "Majd meglátod, milyen a birodalom vége."

Hajnali 1 órakor gondoltam először barátom intelmeire. Mire lekaszálódtunk a vonatról, mely kb. 2 méterre volt a perontól, a csopi állomás órája 3 órát mutatott. Az állomás hideg volt, elképesztően zsúfolt és hihetetlenül bűdös. Édesapám nyulai jutottak

eszembe, melyekkel az ötvenes években próbálta megoldani kis családjuk hűsallatását.

Két órás várakozás után felszálltunk egy álmos, bűdös, kényelmetlen, fapados helyi érdekű vonatra és elindultunk U n g - v á r r a. Kezemben egy 1939-es útikönyv - ennél újabbat nem találtam - melynek tanúsága szerint Budapesttől Ungvár gyorsvonattal 6 óra alatt elérhető. Figyelembe véve esti 8 órai indulásunkat, reggel 6 órai érkezésünket - moszkvai idő szerint 8 óra volt - ismét elmélkedni kezdtem barátom mondatain.

Az állomás várótermében a 3 méteres Lenin szobron kívül egy ürességével ásító büfé hívta fel figyelmünket. Hosszú sor állt teáért, holott a büfé még nem működött. Teán kívül mást amúgy sem lehetett kapni. Legyek dongták körül a pult szegényes választékát.

* * *

Ekkor végre megérkezett vendéglátóink képviselőjében M o l n á r P i r o s k a, a Kárpátaljai Területi Könyvtár magyar osztályának vezetője, és valamennyien úgy éreztük, megpróbáltatásaink végetértek, mostantól az Úristen tenyerén létezünk. Szégyellem a "megpróbáltatás" kifejezést, de hát a konszolidáció nemzedéke tette ki kalandvágyó osztályunk /a Központi könyvtár Szerzeményezési és feldolgozó osztályának kirándulásáról van szó. Szerk./ többségét. És ettől a pillanattól kezdve peregni kezdtek az események. Többé már nem voltunk a magunk urai. 14 ember, különféle indíttatással, látnivágyó igénnyel, legalább 14 féle elképzeléssel, előítéllettel, várakozással, kíváncsisággal, hökkenten vette tudomásul: hazaérkezett.

Minket vártak. Túlcsonduló szeretettel, házilag sült süteményekkel, Isten tudja honnan előteremtett kávéval, előrejelzett kéréseinkhez idomított programokkal.

Kis csapatunk társadalmi eseménnyé vált Ungváron. Azt a felénk áradó szeretetet és törődést, amit mindvégig tapasztaltunk a három nap alatt, képtelen vagyok megírni. Képek villannak fel emlékezetemben, akár én élttem meg, akár valamelyik kollégám: az autóbuszvezető, ki hallva aggódó beszélgetésünket, hogyan érünk vissza Munkácsról az ungvári koncertre, egész a szállóig visz bennünket; a taxisofőr, aki 3 rubel helyett 1 rubelért szállít bennünket, mert magyarországi magyarok vagyunk; a koncert, mely percekkel később kezdődik a kitűzött időpontnál, hogy végre mi is befuthassunk; Beregszász, ahol Horváth Anna mosolyán és kedves szavain kívül mást nem láthatok, mert kevés az időnk és rohanunk. Ha én itt magánemberként fordultam volna meg, akkor bizonyára megnéztem volna néhány beregszászi látóval, mégis szegényebb lennék, mert nem találkoztam volna Horváth Annával; szegényebb lennék egy műtermi látogatással, egy szüvevényen művész megismerésével és egy szabálytalan történelemórával.

Mennünk kell, búcsúznunk kell, vissza kell érünk Ungvárra, mert 4 órakor irodalmi délután kezdődik, fővárosi vendégművészek közreműködésével. Óránk ugyan csak 1 órát mutat, tehát a moszkvai idő szerint már 3 óra van. "Mi Közép-Európaigazítjuk az időt" - mondja egyik ungvári kollégánk, s megint eszembe jut budapesti barátom. Kárpátalján 9 órakor nyitnak a könyvtárak, de Közép-Európában 7 óra van. Taxival "esünk" be a Drávai Gizella Művelődési Kör rendhagyó szombat délutáni estjére 2 órára (Moszkva szerint 4 óra van) és kezdetét veszi számunkra egy újabb történelmi lecke. Megindultság nélkül nem lehet felidézni Kobzos Kiss Tamás, Szabó András, Balázs Ádám műsorát. Ebben a környezetben egészen másként hat a Halotti Beszéd, az itthon "kötelező olvasmányként" tanult Balassi Bálint, Zrínyi Miklós. Vendéglátóink szemében könny csillog, a budapesti előadóművészek többszörösen átérzik a többszázéves remekművek aktualitását, mi meg bűnűn ülünk, szégyellve meghatottságunkat is, de magyarságunk hiányos fehér foltjait is. Ismét ízelítő abból, hogy mit is jelent magyarnak lenni, a trianoni határokon túlmenően.

* * *

Képek: az ungvári skanzen, ahol békésen megfér egymás mellett a ruszin és a magyar falusi építészet, ahol a múzeumőrök készségesek és büszkén beszélnek magyarul. Egy város, ahol tört magyarsággal segít ki bennünket a koros szállodaportás és boldogan mondja, most tanul magyarul. (Lelkes könyvtáros vendéglátóink szervezik a városban a magyar nyelvoktatási tanfolyamokat). Város, ahol lépten-nyomon azt tapasztaljuk, hogy a sokféle nép, a sok nemzetiség békésen él egymás mellett, s az e m b e r - s é g s nem a nemzetiség a mérték a másik megítélésében.

A birodalom vége, ahol elképesztően rosszak az utak, ahol üresek az élelmiszerüzletek, ahol hosszú sorok állnak vajért, cukorért.

A birodalom vége, ahol műmárvány autóbuzsmegálló, "dicsőség a munkának" táblák próbálják feledtetni a lepusztult épületeket, az elhanyagolt műemlékeket, az égbekiáltó szegénységet, a 30 rubeles nyugdíjakat, a templomok lépcsőin üldögélő, kéregető kol-dusokat.

A birodalom vége, ahol Munkácson sírva mondja egy öregember: "Gyerekek, ez Ázsia. Én református pap voltam itt, 40 év óta először jövök haza, nem ismerem rá a városomra".

A birodalom vége, ahol a "Köszönjük Hitlernek" néven gúnyolt boltok előtt "veteránok" sora áll, akik megkülönböztetett módon juthatnak több és jobb minőségű élelmiszerhez.

A birodalom vége, ahol pillanatok alatt elfogy a K á r p á t i i g a z s z ó, és

ahol végre megjelenhet a helybeli magyarok lelkesedéséből megteremtett **H a t o d i k s í p**.

De sehol a világon nem éreztem még - Erdélyen kívül - azt a felém áradó szeretetet, a nincsből elővarázsoltszerű-terüj-terüj asztalkámat, a mindenemet megosztom a vendéggel készségét, mint itt Kárpátalján.

Közép-Európához igazítjuk az időt - mondják, vallják, élük a kárpátaljaiak. A közös európai ház eszméjének gondolata moco-rog bennem. Meghatottan szorongatom a felém nyújtott kezeket, búcsúcsókokat váltunk, étel-recepteket cserélünk a csopi állomáson.

* * *

Azután elsodor a tömeg és órákra határ-őrök, vámosok szigorának kiszolgáltatott, megalázott emberekké válunk. Emberekké? Ahogy az indulás előtti utolsó percekig karámba zárt tömegre gondolok, nem az ember az első gondolatom.

Közös európai ház? De szép is lenne...

Csattognak a vonat kerekei. Valahogy itthon zöldebb a fű, rendezettebb a táj.

Ungvár: a pilspöki lak és a székessyghás.

A megyeháza.

Vagy azért gondolom, mert Piroska, Ilonka, Mariann szemeivel is nézem az elsuhanó falvakat?

Egy kicsit megváltoztam ezen a hétfvén. Azt hiszem, hasznomra vált.

Kiss Edit

„NEM A RÉSZEK ÖSSZEGE, HANEM SZINTÉZISE”

A fenti címen Jakubecz Ilona 27 oldalas tanulmányban fejtette ki könyvtárhálózatunk szervezeti továbbfejlesztésére vonatkozó elképzeléseit. /Írása a könyvtárigazgatóktól kérhető el./ Az alábbiakban néhány kiragadott gondolatot bocsátunk közre a tanulmányból. /Szerk./

M i l y e n a m i h á l ó z a t u n k ?

Egységes, differenciált, főkönyvtári. Vagyis egy differenciáltabb szolgáltatást nyújtó, de központilag vezérelt hálózat, melyben a minőségi fejlődést a központi ellátás fejlesztése jelenti elsősorban.

Meg kell jegyezni, hogy a központi ellátás kialakulásának, illetve javításának szükségessége mint deklarált cél korábban is sokszor megfogalmazódott, de a gyakorlatban lényeges változást ezen a területen csak a KESZ megszervezése jelentett.

M i l y e n l e g y e n a h á l ó z a t ?

Milyen irányban haladjon a hálózat: a decentralizáció vagy centralizáció felé? Ha a kérdést vagyis vetjük fel, féltő, hogy ebből a kettősből ki-ki /saját érdeke szerint/ csak az egyiket látja. Szerintem a decentralizáció vitathatatlan előnye, hogy színesíti, sokrétűbbé teszi a struktúrát, hiszen

egyes könyvtárak "feladata" ez esetben az, hogy a "különbözőségeknél" feleljenek meg. A decentralizáció viszont nem jelentheti a központi feladatok kicsiben való megismétlését, felesleges párhuzamosságokat.

Jelenleg a helyi /kerületi/ vezetés, politika - ha egyáltalán figyelmére méltónak, támogatásra érdemesnek tartja a könyvtárat - nyilván elsősorban az "elszakadás típusú" decentralizációt támogatná. Féltő azonban, hogy a színvonal fenntartásához /esetleg emeléséhez/ szükséges anyagi támogatás megadása nélkül. Tudomásul kell vennünk, hogy a közeljövő magyar valóságában a helyi politika szintjén a könyvtár perifériális terület marad. Illúzióink a sokat emlegetett társadalmisítással kapcsolatban sem lehetnek. Jelenleg a helyi polgárok /jó esetben/ elfogadó és nem részesei a könyvtárak életének. /Ez természetesen nem jelenti azt, hogy ne törekedjünk ennek elérésére./

Centralizáció előnye kétségtelenül az egységes tervezésben, a dokumentumellátás és a szolgáltatások hatékonyabb megszervezésének lehetőségében, az egységes követelményrendszer egyértelműbb, egyszerűbb megfogalmazásában van. Vagyis a centralizált rendszer az elméletben /s bizonyos esetekben a gyakorlatban is/ ideális lehet, de a gyakorlatban többnyire bürokratikus.

Centralizáció: hitek és tévhitek

A centralizáció melletti leggyakoribb érv, hogy a központosított, központilag szervezett és megoldott feladatok olcsóbbak. Ezt látom a legveszélyesebb és legmakacsabbul továbbélő hiedelemnek, mert ez önmagában /vagy is attól, hogy centralizált/ még egyáltalán nem biztos, hogy igaz. Minden egyes esetben konkrét, egzakt számításoknak kellene eldöntenie, hogy az egyik vagy a másik megoldás-e a gazdaságosabb.

A centralizáció nem jelent okvetlenül egyet a központi ellátással. Központi ellátás /amennyiben szükséges, ésszerű és gazdaságos/ más modellben is működhet. /A jövőben szerintem elsősorban az információszolgáltatásra kellene központilag berendezkedni./ Úgy tűnik, egyetlen rendszer sem lehet önmagában sikeres. Az optimális megoldást valószínűleg több modell kombinációja, a centralizálás, a koncentráltóság és a decentralizáció megfelelő mértékű alkalmazása jelentheti.

Milyen legyen, vagy megfordítva: mi ne legyen tehát a hálózat? Ne legyen "f e d ő n é v" bizonyos /elsősorban un. "központi"/ érdekek képviselőjére. Ne cél legyen, hanem csak e s z k ö z feladataink jobb megvalósításához.

S z ü k s é g v a n - e f ő k ö n y v t á r i r e n d s z e r r e ?

Szüntessük meg az ún. főkönyvtári rendszert, a főkönyvtár, a kerületi könyvtár elnevezéseket.

A hálózati alközpont /kerületi vagy regionális, a mindenkor közizgatási rend szerint/ működjön egy szervezeti egységben, könyvtárigazgatóval az élén, aki felelős az adott régióban működő összes könyvtár munkájáért. Az egyszerűség kedvéért saját területünk példáján keresztül szeretném elképzeléseimet bemutatni.

A FSZEK XI. kerületi könyvtárainak hálózatát jelenleg hat könyvtár alkotja, melyek nem lennének egymással /mint szervezetek/ alá- fölérendeltségi viszonyban, hanem nagyságrendjük, meghatározott és kialakított funkciórendjük, szolgáltatási képességeik alapján ellátják meghatározott feladataikat.

Elnevezésük: FSZEK albertfalvai könyvtár; FSZEK gazdagréti könyvtár; FSZEK lágymányosi könyvtár /Karinthy F. u./; FSZEK kelenföldi könyvtár /Szakasits Á. út/ stb.

Minden egyes tagkönyvtárnak önálló, felelős vezetője van, aki a helyi szakmai, olvasószolgálati feladatokat megoldja. Az igazgató összefogja, menedzseli, koordinálja, irányítja, ellenőrzi az alá tartozó területi könyvtárainak munkáját, de napi operatív tevékenység nem köti egyetlen könyvtárhoz sem.

Ennek előnye, hogy kiküszöbölhető az az "érzelmi" kötődések és elfogultságok, amelyek egy-egy egységhez kötik a jelenlegi főkönyvtárigazgatót.

A H F O i r á n y í t ó s z e r e p é - r ő l

A kerületi főkönyvtárak központi irányítására egy 1980-as tervezet két változatot javasolt. /Kiss Jenő: Javaslatok a FSZEK szervezeti és működési rendjének módosítására. Kézirat./

"A" variáció: közvetlenül a főigazgatóhoz tartoznak, "B" variáció: a HFO-hoz, s azon keresztül az egyik főigazgatóhelyettséghez.

A megszületett és jelenleg is érvényes megoldás "öszvér" jellege miatt nem lehet megállapítani, hogy egy lényegesen egyértelműbb, "tisztább" struktúra /mert véleményem szerint az A variáció az volt/ szerinti működés mennyi "hasznot", előnyt hozott volna, az elmúlt közel tíz évben. Az viszont biztos, hogy erre a megszületett "öszvér" megoldásra is visszavezethető a jelenlegi struktúra működési zavarainak egy része.

E l l e n ő r z é s i r e n d s z e r ü n k

Az irányításhoz tartozó kérdés az ellenőrzés is. Ezen a téren a legnagyobb hibának tartom, hogy hosszú éveken keresztül a könyvtárak ellenőrzése, számonkérése nem eredményre, hanem folyamatra figyelő volt. Nem az eredmény, a teljesítmény iránt érdeklődött, hanem az iránt, hogy mit csinálnak. Csak egyetlen területet említenek jelzéseként /egy olyat, ahol az utóbbi időben pozitív irányú változás tapasztalható/, az állományalakítás ellenőrzését: A HFO nyilvántartás alapján ellenőrizte, mérte a kerületi könyvtárak állományalakító munkájának milyenségét, minőségét.

Ma tehát többnyire mennyiségi paraméterekkel mérjük a könyvtárak munkáját, s helyettük a minőségi paraméterek /pl. az állománynál maradvá: az állomány tartalmi összetétele, relevanciája, fizikai állapota, hozzáférhetősége, a szolgáltatás minősége/ mérésére kellene módszereket kidolgozni.

I r á n y í t á s i r e n d s z e r ü n k

Az 1981-es munkaszervezet módosítás végül is /"önállóság", "hatáskör-bővítés" és hasonló szép szavak ellenére/ keményen és határozottan leszögezte a lényegét: "... meg kell őrizni, sőt erősíteni az egységesen szervezett és központilag irányított hálózat előnyeit ... a hálózat egysége érdekében a döntéseket a központ számára kell fenntartani."

Minden továbbgondolkodás, jövőre néző, módosítás tervezésének, megvalósításának "szűrője" ez a két kulcsmondat. Véleményem szerint "itt van a kutya elásva". Míg ezt a vezetési és irányítási attitűdöt az érdekeltek nem vizsgálják felül, és ezzel kapcsolatos

hozzáállásukat, véleményüket nem módosítják, midnenféle "hatáskör-bővítés", önállóság növelés csak látszat és esetleg pillanatnyi érdekek és hangulatok diktálta kegy.

Jakubecz Ilona

„VIRÁGOZZÉK SZÁZ VIRÁG, VIRÁGOZZÉK SZÁZ ISKOLA”

(Második rész)

Bár a régió- vagy menedzserigazgatók szükségességét a jelenlegi körülményeink között elvettem, maguk a régiók viszont elgondolkodtattak. Huszonkét vagy több emberrel nem tudok olyan kapcsolatot kialakítani, ami valóban segítségemre lenne. Híve lennék ezért önként szerveződő, egyenrangú társulásoknak, ahol három-négy vezető /ill. a kerületek hozzáértő könyvtárosaival együtt több ember/ szövetkezik a problémák megbeszélésére, tisztázására, megoldására. Ehhez nem kellene sok feltételnek teljesülnie, meghívnam a kedvenceimet egy kis "egyezettető partyra", megbeszelnék, kinek milyen elképzelései vannak, a megvalósításnak milyen akadályai. Együtt hamarabb megtalálnánk az okokat is és a lehetőségeket is. Félek azonban, hogy e munkára szerveződött véd és dacszövetség, felső "áldás" nélkül, eltiprásunkra ingerelné a hatalmat.

Egy-egy ilyen kis szövetségben magától adódna a lehetőség egymás megismerésére, munkatárs-cserékre, "tanulmányutakra". Akadhatnak közös átmeneti szükségletek is, amiket együtt könnyebb lenne megoldani, pl.: ha jogunk lenne közösen fizetni egy gépirót nagyobb listák gépelésére; egy dekorációt, akinek megállapított óraszámában kötelesege lenne a kerületek könyvtárait folyamatosan rendbentartani; váratlan "kihalás" esetén egy-két napra segíteni egymásnak a kölcsönzésben.

A mindenkit érintő kérdésekben belőlünk és munkatársainkból alakult bizottságok foglaljanak állást, dolgozzanak ki ajánlásokat a vezetés által ill. közösen elhatározott irányok, elképzelések gyakorlati megvalósításának módszereire - nem egy egyedül üdvözítő, kötelező utasításban megfogalmazott "parancsra" van szükségünk, hanem szabadon választható megoldási javaslatokra, amelyek felhasználásával ki-kí lehetőségei, és uram bocsá' vérmérséklete szerint dolgozhat kedvére.

Példák sokaságát lehetne nyilván felsorolni, életünk, működésünk minden területén találhatunk hasonlókat, vagy sokkal jobbakat is. Mindennek feltétele a kerületek nagyobb mozgási szabadsága. Egy tavaly ápri-

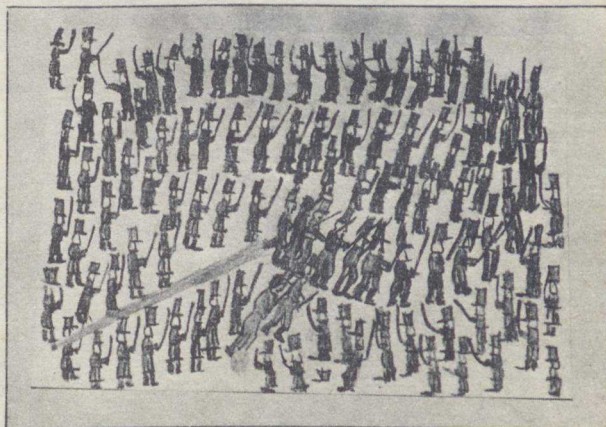
lisi megbeszélésen nem értettem, hogy a három videokörnek miért kellene egyformán működni egy kísérlet során. A gazdasági igazgató akkor azt mondta nekem; olyan nincs, hogy virágozzék minden virág. Még mindig, sőt egyre kevésbé értem, miért nincs? Munkánk egyik akadály a - véleményem szerint elavult - erőszakolt egység, ami - mindnyájan tudjuk - a gyakorlatban nem is létezik.

Hetek óta kinlódok a mondanivalóm megfogalmazásával, s látom, hogy egy kis töredékét sem sikerült papírra vetnem mindannak, ami foglalkoztat. A napokban juttatta a szerencse kezembe Jan Carlzon: Lapítsd le a piramist! című könyvét, amelynek gondolatait legszívesebben teljes terjedelmében idézném, mivel egyetértek vele - ezt akartam én is mondani!

"Vezetni ...annyit jelent, mint dolgozni mások sikeréért" - állítja a sikeres közgazdász, s e munkához alaptételei a következők:

1. Az ember számára az a legfontosabb, hogy tudja és érezze: szükség van rá.
2. Minden ember azt szeretné, ha egyénként kezelnék.
3. Azzal, hogy valakinek megadjuk a felelősségvállalás szabadságát, olyan energiákat szabadítunk fel, amelyek egyébként rejtve maradnának."

Vida Emilia

EZ ITT A REKLÁM HELYEI

Könyvtári reklámeszközeink szegényesek és alacsony hatásfokúak. Pedig gyorsult ütemű, gyorsan avuló információkkal elárasztó világunkban rendkívül fontos lenne könyvtárainkban a korszerű figyelemfelhívás. Érdekesen, látványosan, korunk technikájával kellene szólnunk a könyvtárlátogatókhoz.

Míndez nem lehetetlen vágyálom.

Egyre több részlegünk, könyvtárunk rendelkezik TV-készülékkel és videómagnetofonnal. Ezek kihasználtsága azonban igen gyenge. Jórészt kimerül a kölcsönzõhelyek kazettaellenõrzésébõl és alkalmanként a helyi vetítésekébõl. A nõvekvõ reklámigény és a meglévõ technika tálcán kínálja a gépek jelenlétére épülõ reklámtevékenység megszervezését. A kettõ összekapcsolásához már csak egy videóstúdiót kellene létrehozni és a FSZEK saját anyagaival lenne képes informálni látogatóit a jelenleg legkorszerûbb technika segítségével.

Ha megnézzük a metróban, áruházakban, kirakatokban elhelyezett TV-készüléken sugárzott reklámprogramok közönségét, a legkülönbözõbb korosztályokat találjuk meg benne. Rövid idõre megálló, szemük kíváncsiságát kielégítõ embereket látunk. Ezt a "képernyõéhséget" ki kell használnunk könyvtári dokumentumokra, szolgáltatásokra való figyelemfelhívásban is.

A stúdióban pár másodperces ismertõtõket kellene készíteni új dokumentumainkról, híreinkrõl és tervezett szolgáltatásainkról. A videókõlcsönzõk filmjeibõl rövid filmturmixokat összeállítva elgíthetnénk ki a kölcsönzõknek a filmek tartalmára vonatkozó érdeklõdését. A filmekhez kapcsolódva felhívhatnánk a figyelmet az azokhoz kapcsolódó könyvekre, folyóiratcikkekre stb. Hangzóanyagaink reklámjaként videoclípeket és koncertrészleteket sugározhatnánk. Az irodalompropagandában kitûnõen felhasználhatók lennének mindenütt a TV irodalmi vonatkozású mûsorairól a Kertész utcai könyvtárban készített felvételek, illetve azok másolatai.

Könyvek esetében a bemutatás és a pár mondatos ismertetõ sok elsikkadó, kevesek által ismert kiadványra is felhívhatná a figyelmet. Az új, ill. a megváltoztatott szolgáltatások pedig már a bevezetés elõtt népszerűsíthetõk lennének.

A részlegekben lévõ technikai berendezések nyitvatartási idõben, egyéb igénybevétel híján folyamatosan sugározhatnák a reklámprogramokat. Mivel ebben a formában leginkább a kép csalogatja a kíváncsiskodót, a hang olyan szinten tartható, amely nem zavarja a könyvtár más szolgáltatásait igénylõket.

A videós reklámanyagok elkészítésének egyetlen feltétele egy félprofesszionális gépekkel felszerelt stúdió. A minimális alapterületû felvevõ és stúdióhelyiség kialakítására a KESZ épületében eddig beépítetlen erkély kiválóan megfelelne. A szükséges mûszaki felszerelés ára ma már számunkra is megfizethetõ. (A kezeléséhez viszont a jelenleginél nagyobb munkaerõkapacitást kell biztosítani).

A propagandaosztállyal közösen a stúdió ellátna reklámanyagokkal a hálózat videótechnikával felszerelt részlegeit. A kazetták folyamatos cserével letétként kerülnének a könyvtárakba. Az újdonságokat már a kiszállításkor a propaganda anyag kísérhetné. Szabad idejében a stúdió ellátna a hálózat más jellegû másolási igényeit is.

Természetesen, a központilag készített reklámokon kívül a stúdió biztosítaná a részlegek egyéni igényeinek megfelelõ programok elõállítását is. A bemutatásra és terjesztésre érdemes helyi kezdeményezésekre szakmai és gazdasági vezetésünk képi kísérõanyaggal együtt hívhatná fel mások figyelmét.

Jelenleg azonban a nyitvatartási idõben kikapcsolva avuló TV-k sötét képernyõi hívják fel magukra a figyelmet, hogy EZ ITT A REKLÁM HELYE!!!

Tóth Sándor

Benedek Elek és én

A fenti címmel rendezett gyermekrajz kiállítást a XIII/3-as gyermekkönyvtár. A kiállítás megnyitó ünnepségén az író számos leszármazottja és rokona vett részt, Benedek András és Pogány Ö. Gábor beszéltek, neves elõadómûvészek valamint a gyermekkönyvtár tagjai szerepeltek a 250 fõs hallgatóság elõtt. A Híradó jelen számában gyermekrajzokat mutatunk be a Fenyves Mária által rendezett kiállítás 180 alkotása közül.

RÉGI OLVASÓFÜZETEK TANÚSÁGAI

Czanik Margit nyugdíjas vegyész-mérnök tavaly novemberben 48 aprónyomtatványt ajánlódokozott a Budapest-gyűjteménynek. Közöttük volt a Városi Nyilvános Könyvtár egy 1917-ben nyomott olvasófüzete C z a n i k E s z t e r egyetemi hallgató nevére, az 1917-18-as évre kiállítva, és a Királyi Pál-utca 11. szám alatt működő 1. sz. fiók bélyegzőjével ellátva. /Ma is ezen a helyen működik az V. kerület 1. sz. fiókja./

Czanik Eszter a hétköznapi délelőtt 9-től 1-ig, délután 6-tól 8-ig, vasárnaponként pedig délelőtt 10-től 1-ig nyitvartató könyvtárat a lejáratot és visszavételt jelző bélyegzők tanúsága szerint 1917. októberéig folyamatosan látogatta, majd hosszabb szünet után 1918. nyarán két ízben vette igénybe. A füzetbe kövte több oldalas kéréslap található külön a szépirodalom és külön az ismeretterjesztő művek számára, benne 62 szépirodalmi és 11 ismeretterjesztő mű címével. A kéréslap tetején a következő sorokat olvashatjuk: "Az óhajtott műveket még otthon írja ki a katalógusból. Ha nem tud választani a katalógusból, a kölcsönző tisztviselő szívesen nyújt bővebb felvilágosítást." A füzetbe bekötött kéréslap még így folytatja: "Tartsa rendben olvasófüzetét! Ha megrongálja vagy megcsonkítja, köteles azonnal újat váltani! Húzza át azokat a címeteket, melyeket már olvasott!"

A könyvcímek otthoni kiírására szolgáló katalógus bizonyára a könyvtár által 1913-ban kiadott fiókkönyvtári mintajegyzék volt, valamint a Királyi Pál utcai Könyvtár 1916-ban publikált, 4 füzetből álló, saját állományukat tartalmazó kiadványa. E kis könyvtári nyomtatvány segítségével rekonstruálhatjuk, milyen könyveket keresett a Fővárosi Könyvtár egy fiókjában dedányaink ifjúsága idején egy fiatal értelmiségi nő, és azt is, hogy milyen mértékben volt képes a könyvtár e kívánságokat kielégíteni.

A magyar irodalom nagyjai közül S z i g l i g e t i a legrégebben élt író, akinek a műveit Czanik Eszter olvasni szerette volna. J ó k a i t ó l a Bálványos vár, Az élet komédiásai, A lőcsei fehér asszony, a Szép Mihály, a Szeretve mind a vérpadig szerepelnek a kívánságok között, M i k s z á t h t ó l A fekete város. A társadalom visszasságait sötét színekkel ecsetelő T o l n a i L a j o s t ó l a Báróné Ténsasszony-t kérte. Találkozunk a szépíróként nem igen olvasott G y u l a i P á l nevével is, Nők a tükrök előtt c. "beszély" gyűjteménye kapcsán. G á r d o n y i t ó l A két menyasszony c. regény szerepel a listán, L o v i k K á r o l y t ó l pedig a Leányvári boszorkány.

Érdekelte azonban ifjú olvasónkat a korabeli kortárs irodalom is. Az egész olvasófüzet talán legérdekesebb bejegyzése az, amelyben A d y E n d r e nevével találkozunk. Az Illés szekerén c. kötetet kérte és kölcsönözte ki Czanik Eszter. Szerepel B a b i t s M i h á l y A Gólyakalifá-val, M o l n á r F e r e n c Farkas c. színműve; M ó r i c z Z s i g m o n d t ó l a Falu, S z é p E r n ő t ó l Az egyszeri királyfi, K a r i n t h y F r i g y e s t ó l a Tanár úr kérem.

A világirodalom a fiatal egyetemistát - olvasmányai alapján valószínűsíthetjük, hogy bölcsész lehetett - még szélesebb skálán érdekelte. Szerepelnek a kérések között A i s c h y l o s tragédiái, A r i s t o p h a n e s vigjátékai, S h a k e s p e a r e, C o r n e i l l e, M o l i e r e, B y r o n, G o e t h e, S c h i l l e r színművei. El akarta olvasni az Anyegint, Walter Scott történelmi regényeit kérte. A Nyomorultakat és a Holt lelkeket, T u r g e n y e v Apák és fiúk c. regényét.

A nagyjából kortársnak nevezhető külföldi irodalomból is elsősorban a termés java érdekelte; D o s z t o j e v s z k i j: A félkegyelmű, T o l s z t o j: Feltámadás, I b s e n: Nóra, M a r k T w a i n: Az egymilliófontos bankjegy, D a u d e t: A nábob c. alkotásait említhetjük. L a g e r l ö f, R o s t a n d és Oscar W i l d e divatos műveit a kritika akkoriban igen nagyra értékelte, és olvasott írók voltak, az ő műveikből is jócskán találunk a jegyzékben.

Kölcsönözni szándékolt ismeretterjesztő művek száma jóval kisebb. A jelek szerint leginkább a művészetek érdekelték Czanik Esztert: Munkácsi, Mednyánszky, Ferenczy Károly, Iványi Grünwald és Rippl-Rónai munkássága. Két németnyelvű művészetelméleti könyv mellett még L a v o t t a R u d o l Általános zenetörténete is felkerült a kért

könyvek listájára, úgyszintén K a r i n - t h y F r i g y e s írások írókról c. kritika-gyűjteménye. A minden korban népszerű útleírásokat itt egyedül Falk Zsigmond Oroszországról írott könyve képviseli.

Mint látjuk, a tizes évek végén ez a fiók képes volt meglehetősen magas igények kielégítésére. S hogy e magas igényekkel Czanik Eszter nem állott egyedül, azt mutatják a kériólap át nem húzott tételei, vagyis azok a könyvek, amelyeket nem tudtak számára kikölcsönözni, mert éppen kézben voltak.

* * *

Ezen az ismertetésen dolgozva egy újabb olyan olvasófüzetet találtam, melybe szintén be voltak jegyezve a kért könyvek, illetve áthúzva a már megkapottak. A külső formájára nézve az előzőtől alig különböző füzetrel negyedszázaddal később, 1943-44-ben Halász János fodrászsegéd kölcsönzött olvasnivalót az óbudai Fő-téren működő 8. sz. fiókból. /Ma itt működik a III. kerületi főkönyvtár./ Egykori olvasónk 36 kérése szerepel a füzetben, ebből 16 kérést tudott teljesíteni a könyvtár

Nyilvánvaló, hogy Halász János könyvigénye részben eltér Czanik Eszterétől, de az is valószínű, hogy a fiókok állományának minősége némileg romlott Szabó Ervin halála után. A kor keresztény közönségének kedvenc írója Z s i g r a y J u l i a n n a volt, tőle négy könyvet is kért olvasónk. /Köztük van a legnagyobb sikert aratott Szűcs Mara házassága./ Ugyancsak igen népszerű volt, csak sokkal pregnánsabb jobboldali ideológiát hirdetett S o m o g y v á r y G y u l a /Gyula diák/, kinek történelmi trilógiája /Virágzik a mandula, Ne sárgulj fűzfa, Es Mihály harcolt/ szintén szerepelt a kérések között. Találkozunk B a b a y J ó z s e f , B i b ó L a j o s és F a r k a s I m r e nevével is, ők mára többé-kevésbé feledésbe merültek, bár annak idején igen olvasott írók voltak.

A külföldiek közül M a r g a r e t M i t c h e l l : Elfújta a szél és C r o n i n : Ezt látják a csillagok, valamint L i n Y u T a n g , az Egyesült Államokban

angolul író, de témáit hazája életéből merítő kínai író két műve szerepel. A Méz és bors című elmélkedés-gyűjtemény az egyik, az Egy múltó pillanat c. családregény a másik, ezek máig nagy besztzellerek.

Kériólap szépirodalmi művek számára

Az óhajtott műveket még otthon írja ki a katalógusból. Az írás jól olvasható és tiszta legyen. Ha nem tud választani a katalógusból, a kölcsönző tisztviselő szívesen nyújt bővebb felvilágosítást

Szerző (vezetéknev)	Cím (röviden)
<p><i>Halász János</i></p> <p><i>Zilahi</i></p>	<p><i>Halász János</i></p> <p><i>Zilahi</i></p> <p><i>Flaubert</i></p> <p><i>Maupassant</i></p>

A vitatott értékű könyvek mellett azonban valódi irodalmi értékű tisztelettel művek is szép számmal szerepelnek Halász János kérései között. J ó k a i és G á r d o n y i egy-egy műve, T a m á s i Á r o n Á b e l trilógiája, M á r a i t ó l A z igazi, K o l o z s v á r i G r a n d p i e r r e E m i l : A nagy ember, Z i l a h i : Valamit visz a víz c. alkotása. A külföldi írók közül az amerikai klasszikus B r e t H a r t e egy könyve, D o s z t o j e v s z k i j t ő l a Bűn és bűnhődés, D r e i s e r Amerikai tragédiája, F l a u b e r t B o v a r y n é j a , J a c k L o n d o n t ó l A beszélő kutya, M a u p a s s a n t : Egy élet, T o l s z t o j : Háború és béke a rangos lista tételei.

A könyvtár nagy forgalmú lehetett, mert a kért könyvek többsége nem volt bent. Somogyváry, Babay, Farkas Pál, Zsigray, Cronin írásai mellett kézben voltak Tamási, Kolozsvári Grandpierre, Zilahi, Flaubert, Maupassant művei is.

* * *

Mindent összevéve nem kell elődeink miatt szégyenkeznünk, hiszen bőven tartottak polcaikon értékes irodalmat, melyet egykori olvasóink igényeltek és használtak is.

Indali György

* * *

Kiss Jenő főigazgató december folyamán minden kedden 14-17 óráig fogadóórát tart.

* Papp István főigazgató-helyettes december 20-án 10 órakor tartja legközelebbi beszelgetését könyvtár- és irányításpolitikai kérdésekről. *

*

DÁN KÖNYVTÁRAKBAN

A dán kulturális minisztérium vendégként szeptemberben 17 napot Dániában töltöttem ösztöndíjasként. Gyönyörű, minden szempontból jól szervezett országot ismertem meg: Dánia mezőgazdasági országból az elmúlt negyven év alatt fejlett mezőgazdasággal rendelkező ipari országgá vált. Termékeik a világ valamennyi piacán állják a versenyt, az országban imponáló szociális biztonság van (teljesen ingyenes egészségügyi ellátás, ingyenes oktatás az egyetemig bezárólag, a 11%-ot (!) kitevő munkanélküli jó ellátása nagy erőfeszítéseket követel). Igaz, mindezekért a nem ritkán 50%-os adóprés az ár. Dániának ez időszereint komoly gazdasági nehézségei vannak, még akkor is, ha egy Magyarországról érkező vendég helyzetüket nem látja tragikusnak.

A dán könyvtárügyi központban egy végtelenül kedves kolleganő fogadott és látott el rengeteg hasznos információval. Az összeállított program rendkívül gazdag volt, és minden percre megszervezve. Minden könyvtárban időre vártak és a könyvtár magas besztású és tudású munkatársa tájékoztattak. Mindenhol 5-6 órát töltöttem el oly módon, hogy az első perctől az utolsóig intenzíven foglalkoztak velem. Hozzáteszem rögtön, hogy nem a köztudatban lévő "északi hűvösséggel", hanem szolgálatkészen, kedvesen. Igaz - és ez egész utazásomra jellemző - sláger most magyarnak lenni külföldön. Mindenki ismeri országunkat, többé-kevésbé nehézségeinket és eredményeinket. Nagyon jóindulatú rokonszenven kíséri a magyar reformpolitikát. (Ottlétem alatt a dán kormány gazdasági segítséget ajánlott fel hazánkknak.) Néhány éve még megtörtént, hogy Budapestet (nagy keserűségemre) összetévesztették Bukaresttel. Most ez nem fordult elő.

A meglátogatott könyvtárak mindegyike nagyon jó körülmények között működött. Jó vagy kitűnő épületben, számomra meglepően nagy és korszerű, írigylésre méltó raktárakkal. A közművelődési könyvtárakban - melyek közül én gazdag kerületi főkönyvtárakat és megyei könyvtárakat láttam - egy épületben van a gyermek- és a felnőttkönyvtár, a zenei részleg és a szakrészleg. Meglepő volt számomra az 1-2 éves gyermekek magas száma, akiket a bölcsődéből hoztak könyvtári foglalkozásra. Csodálattal néztem az általában 50-60 ezer hanglemezzel, 10-12 ezer kazettával és a nagy kottaállománnyal rendelkező és mindezeket ingyenes kölcsönző zenei részlegeket.

Természetesen engem elsősorban a tájékoztatói rendszerek használata, az ilyen típusú részlegek, osztályok működése érdekelt. Felkészülve mentem, nagyjából sejtettem, hogy magasszínvonalú, gépesített rendszert találok. Nem csalatkoztam. Annak ellenére, hogy a közművelődési könyvtárak tájékoztató aparátusainak gépesítését csak két-három éve kezdték, az általam tanulmányozott könyvtárak mindegyike rendelkezett olyan számítógéppel (gépekkel), amellyel on-line kapcsolatot tudott teremteni a dán, a skandináv könyvtárakkal és ezek információs rendszereivel. A tudományos könyvtárak 10-12 nagy amerikai, német, angol, francia tájékoztató adatbázist használnak nap mint nap. On-line rendszeren van a teljes dán nemzeti bibliográfia és a lényegében mindent feldolgozó folyóirat-repertórium. Ez minden könyvtárban hozzáférhető gépen és nyomtatott formában is. Élmény volt használni a nagy adatbázisokat oly módon, hogy a mindenhol működő telefax segítségével azonnal igénybe tudtam venni a nagy tengeren túli könyvtárak állományát is. Ez a lehetőség minden dán könyvtárhasználónak ingyenes.

A nemzeti bibliográfiai tevékenységük - amelyet a minisztériumhoz tartozó ún. dán könyvtárügyi iroda állít elő - példaszerű. A könyveken és periodikumokon kívül regisztrálja a Dániában bemutatott filmeket is, a periodikumokban megjelenő szépirodalmat és külön kötetben a dalokat. Irigyeltem az egyébként egyszerű és kristálytiszta rendszert.

* * *

Gépesített és a miénknél összehasonlíthatatlanul nagyobb a könyvtárközi kölcsönzés. On-line rendszeren a már említett könyvtárügyi iroda szervezi. Egy évben 666.000 dokumentum vesz részt a könyvtárközi kölcsönzésben. Az Arhusban működő második nemzeti könyvtár 1987-ben 68.000 könyvtárközi kérést teljesített. Ennek a tíz éve épült könyvtárnak a megismerése szakmai élményeim csúcspontja volt. Egyik - két éve működő - osztályuk a dán televíziók és rádiók programjait is gyűjti. Dániában jelenleg 2 csatornán sugároz a televízió és mintegy 300 rádióadó van. Ezek többsége önként küldi be a könyvtárnak a kért anyagot. Ezt az új vállalkozást oly fontosnak tartom, hogy megvalósítását hazánkban is örömmel látnám.

Ugyancsak példaértékű a folyóiratok őrzésének és közreadásának módja. Az országos napilapokat csak a két nemzeti könyvtár őrzi eredeti formában. Az általuk készített, szinte naprakész mikrofilmet tartják a többi könyvtárak. Külföldi napilapokat eszükbe sem jut bekötni. Csak mikrofilm formában őrzik a világ fontos napilapjait. Az csak természetes, hogy minden könyvtárban (még a mikrobuszon is!) másológéppel egybeépített mikrofilmleolvasó van. A helytörténeti gyűjtemények viszont a terület saját újságait eredeti formájukban őrzik. Nagyon erős a lokálpatriotizmus.

* * *

A legnagyobb ámulatot mégsem a gépesítés magas színvonala (tudtam róla), nem is az épületek nagyszerűsége (számítottam rá) okozta, hanem a könyvtárak meghatározó helye, szerepe a művelődésben, egy-egy település kulturális életében. Nem kellett beszélni a könyvtár presztiséről, megbecsüléséről, mert ez érezhetően, láthatóan megvan. De ezt nem valami eleve elrendeltetett dolognak tartják, hanem sokat tesznek ennek érdekében.

Nemzetközi kapcsolataink

A Csehszlovák Nemzeti Könyvtár zeneműtárosa, Dr. Mihál H o r a a X. és a XI. kerületi főkönyvtár vendége volt.

A VI. kerületi főkönyvtár gyermekrészt legét meglátogatta Ludmilla C u m p l o v a, a Csehszlovák Nemzeti Könyvtár munkatársa.

Szeptember 18-22-ig a Prágai Városi Könyvtár két munkatársa, Ivana V a n k o v a és Irene P r a g e r o v á könyvtárunkban tanulmányúton jártak.

Ennek viszonzásaként októberben P a p p I s t v á n főigazgató-helyettes és G á l T a m á s könyvtárigazgató öt napot Prágában töltött.

Márta W e i s z o v a, az Érsekújvári Járásai Könyvtár igazgatója a számítógépek alkalmazását tanulmányozta, és meglátogatta a X. kerületi főkönyvtárat.

Október 10-én n o r v é g f ő i s k o l á s o k egy csoportja meglátogatta a XI. kerületi főkönyvtárat.

Október 5-én a M a t i c a S l o v e n s k a két munkatársa a kőbányai könyvtárban járt.

Október 17-én Igor P r o k o p /Csehszlovákia/ a számítógép alkalmazását tanulmányozta könyvtárunkban.

Ugyancsak október 17-én látogatta meg a központi könyvtárat a s z í r i a i m ű v e l ő d é s i m i n i s z t é r i u m két munkatársa, akik az intézmény szervezetét, irányítását tanulmányozták.

Minden dán könyvtár mindenki számára ingyenes. Az ingyenesség minden szolgáltatásra kiterjed, ingyen használhatom a megerdára külföldi adatbázisokat is.

Minden dán könyvtár lényegében minden dokumentumát kölcsönzi. A folyóiratokról másolatot készít. Nagy meglepetéssel tapasztaltam ezt a nemzeti könyvtárban is. Ott királyi rendelet írja elő a kölcsönzést. Természetesen ott is van régi könyvek gyűjteménye, ami nem kölcsönözhető. De mindez csak kicsiny töredéke az állománynak. A mi meggyőződésünket, hogy az állományt a használók érdekében védeni kell és nem kölcsönözni, hiszen úgylis tönkreteszik, ellopják, szétolvassák, nem is értik. Legnagyobb vívmányuknak az ingyenességet és az állomány illetően való használatát, közreadását tartják. Teljesen meggyőztek! A jövőben minden erőmmel azon leszek, hogy ezt a liberális szemléletet (mételty?) terjesszem hazánkban. Mi lenne, ha például a könyvek kölcsönzéséről a leendő köztársasági elnök intézkedne Magyarországon!

Pesti Ernő

HÍREK

A hálózat irányítás korszerűsítése fő kérdéseinek kidolgozására bizottságok alakulnak. A főigazgató felkért három bizottságvezetőt, akik maguk választják ki munkatársaikat. A bizottságok munkájában a következők vesznek részt:

- szakmai kérdések bizottsága
vezető: Havas Katalin
tagok: Tverdota Miklósné dr., Vargáné Vida Emilia, Katsányi Sándor, Maruszki József
- gazdálkodási kérdések bizottsága
vezető: Jakubecz Ilona
tagok: dr. Arató Antal, Bánhegyi Gyuláné, Tóthné Tamás Éva, Weisz Sándorné
- oktatási és személyzeti kérdések bizottsága
vezető: Kovács Éva
tagok: dr. Csoma Mihályné, Székelyné Dóczi Éva, dr. Kiss Jánosné

A három bizottságvezető előzetesen konzultál Kiss Jenő főigazgatóval, majd pedig november 27-ig elkészíti saját tervezetét, melyet - a főigazgatói koncepcióval együtt - főkönyvtárigazgatói értekezleten vitatnak meg.

* * *

KKDSZ

A KKDSZ november 4-én megrendezett kongresszusán alapszervezetünket hat fő képviselte. A napirendben megfogalmazott programok előtt Vadász János országos titkár Tverdota Miklósnénak - a jelenlévők elismerő tapsa közepette - a Szakszervezeti munkáért kitüntetés arany fokozatát nyújtotta át. Ezt követően beszámolt az alapító kongresszus óta végzett munkáról és az időszzerű tennivalókról. A szakszervezet a jelenlegi bérszínvonal megtartásáért továbbra is 25,9%-os automatikus béremelést követel a kormányzattól és javasolja a közgyűjtemények, közművelődési intézmények működési költségeinek /dologi automatizmus/ növelését is. Ezzel összefüggésben javasolja a készülő költségvetési és önkormányzati reform oly módon történő összehangolását és megvalósítását, hogy az garantálja az intézmények fenntartását. Többek között szó esett az adórendszer módosítására tett javaslatokról, (legyen az intézményi tevékenység 0 adókulcsos, a személyi jövedelemadóban kapjunk kedvezményt) valamint az 1990 jan. 1-jétől megkötendő új kollektív szerződésekről. /Elkészítésükhöz a szakszervezet kisebb módszertani útmutatót, tartalmi vázlatot készített, az érdeklődők számára az SZB tagjainál hozzáférhető/. A kongresszus küldöttjei döntöttek a KKDSZ alapszabályán a k elsősorban szervezeti kérdéseket érintő - módosításáról, s véleményezték a Közszolgálati Szakszervezetek Szövetsége programjáról és alapszabályáról készített vitaanyagot. Állásfoglalás született arról, hogy a szövetséghez való csatlakozásról akkor születik végleges döntés, ha az alapszabálytervezetbe a KKDSZ - a szövetségi hozzájárulás mértékére, a szövetség tisztségviselőire stb. tett javaslatai is bekerülnek. A szövetség első kongresszusára a könyvtári tagozat többek között Arató Antalt is delegálta.

Az SZB november 8-án ülésezett: a résztvevők tájékoztatót hallgattak meg a kongresszusról, valamint az újjáalakult munkabizottságokról. Az üdülési albizottság új vezetője Vass Éva /központi könyvtár/, a segélyügyi albizottságé Hegyi Pálné /Kulich Gyula téri könyvtár/, a nyugdíjas albizottságé Rákosi Lászlóné /központi könyvtár/. Az SZB ezúton is köszönetét fejezi ki eredményes munkájukért az albizottságok korábbi vezetőinek és munkatársainak: Máthé Imrénének, Kutas Endrénének, Pásztor Etelkának és Bóta Gyulánénak.

Decemberi rendezvények: A Mikulás-napi ünnepség 9-én 14 órakor a Pataky István Művelődési Központban lesz. Bizalmi testületi ülés 13-án 9 órakor a központi könyvtárban.

Különfélék a KESZ-ről

... Felesleges folyóiratok eladása. A korábban különböző duplumraktárakból átvett és megőrzött, mintegy 100 láda /1600 évfolyam/ felesleges folyóiratot rendszereztünk a közelmúltban. Tekintettel arra, hogy jónéhány periodikum /Társadalmi Szemle, Kortárs stb./ egy-egy évfolyamából 8-10 példánnyal is rendelkezünk, az OSZK Főlép példány központja által a könyvtáraknak megküldött jegyzékre 56 féle időszak kiadvány mindössze 800 évfolyamát vettük fel. Az antikváriumi áron felajánlott lapokból 13 könyvtár 114 évfolyamot rendelt meg 5000 Ft értékben. Legkeresettebbek a szakfolyóiratok /Elektrotechnika, Kertészet és Szőlészet, Művészet stb./ voltak, az irodalmi folyóiratokból csak néhány évfolyamot kértek.

A végeredmény: mintegy 40q "vegyespapír" - nyugodt lelkiismerettel történő - eladása ipari hasznosításra.

Arató Antal

J u t a l o m

Tverdota Miklósné dr. szakszervezeti titkári munkájáért a "Szakszervezeti Munkáért" kitüntetés arany fokozatát és 10.000,- Ft pénzjutalmat kapott.

Rendkívüli jutalmat kaptak: Farkas Lászlóné (Személyzeti és oktatási osztály) 6000,-Ft, Mészáros Júlia (XV. ker.) 5000,- Ft, a pestimrei könyvtár átalakításában résztvett öt munkatárs 22.000,- Ft.

K i n e v e z é s

Báthory János egy évre a Minisztertanács Hivatalába ment dolgozni, helyette Karbach Erika 1989. okt. 16-tól meghatározott idejű megbízást kapott a Szociológiai dokumentációs osztály vezetői feladatainak ellátására. Nov. 1-től Muzslainé Katona Júliát az Olvasószolgálati főosztály Kölcsonzó és raktári osztály vezetőjének, Pesti Ernőt az Olvasószolgálati főosztály Tájékoztatási osztály vezetőjének nevezték ki.

Á t h e l y e z é s

Baranyainé Berta Éva könyvtárost a XX. kerületből a KESZ-be, Güntner Anita könyvtárost a XII. kerületből a XV. kerületbe, Sáfár Katalin osztályvezetőt a VIII. kerületbe, Szabó Józsefné könyvtárigazgató-helyettest a Szerzeményezési és feldolgozó osztályra helyezték át a katalogizáló csoport vezetőjévé.

Ú j m u n k a t á r s a k

Abonyi Katalin könyvtáros (Olvasószolgálati főoszt.), Magyar Katalin könyvtáros (III. kerület).

S z ü l e t é s

Maczikáné Donáth Katalinnak /Hálózati és felügyeleti osztály/ Száva Jenő nevű kislfia, Mayer Viviennek /I. ker./ Herencsár Milán nevű kislfia és Molnár Róbertéknak /Műszaki osztály/ Dávid nevű kislfia született.

A szülőknek és a kisbabáknak jó egészséget kívánunk.

FERENCZI JÓZSEFNÉ
1931 - 1989

A propagandaosztály megalakulása óta munkatársa volt, előbb részfoglalkozásban, majd nyolcórásként. A könyvtár kiadói tevékenységével kapcsolatos előkészítő és adminisztrációs diszpécser feladatokat látta el, de munkája az osztály minden feladatával összefüggésben volt. Ha kellett gépelt, ha kellett műszaki szerkesztést végzett, vagy részt vett a kiállítások előkészítésében. Szorgalmát, munkabírását, eleganciáját sokszor csodáltuk. Kedvessége, az osztály munkatársaival való törődése jótékonyan hatott valamennyiünkre. Szeretett minket, és mi is nagyon szerettük Őt. Egy évig minden idegszálunkkal reméltük, hogy csoda történik, és sikerül leküzdenie a halálos kórt, amellyel szemben óriási akarattal küzdött. Meghalt ötvenkilenc évesen, ha Rá gondolunk, szívünk összeszorul, és szemünk újra és újra megtelik könnyel, mert nem tudjuk elfogadni, hogy a sors ilyen kegyetlen.

Kollégái